Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare, Tĕrgulŭ Inului Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ.
Birourile de anunciurĭ:
Braşovŭ, piaţa mare, Tĕrgulŭ Inului Nr. 30.
Inserate mai primescŭ în Viena R. Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), H. Schalek, Alois Herndel, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seria garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LVI.

„Gazeta“ ese în fiă-care di
Abonamente pentru Austro-Ungaria.
Pe un anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de Dumineca 2 fl. pe anŭ.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
a administraţiune, piaţa mare, Tĕrgulŭ Inului Nr. 30 etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 43. Braşovŭ, Joi, 25 Februarie (9 Martie) 1893.

Braşovŭ, 24 Februarie v.

Totŭ mai multŭ cresce iritaţiunea, totŭ mai mare devine ferberea în sînulŭ dietei unguresci. Erĭ cu ocasiunea desbaterei bugetului cultelorŭ şi a instrucţiunei publice s'au începutŭ discusiunile asupra situaţiunei politice bisericescĭ, carĭ promitŭ a fi fórte înfocate.

Din partea vorbitorilorŭ guvernului, acesta a fostŭ luatŭ în apĕrare contra imputărei, că ar procede în modŭ provocătorŭ. Ministrulŭ Csaky a desfăşuratŭ apoi vederile sale, amenințândŭ între altele, că décă agitările nu vorŭ înceta se vorŭ introduce matriculele civile.

Intr'aceea deputaţii catolicĭ din sînulŭ guvernului se pregătescŭ a face, în decursulŭ desbaterei amintitului bugetŭ, propunerea, ca dieta sĕ însărcineze pe guvernŭ, ca în timpulŭ celŭ mai scurtŭ sĕ convóce unŭ „congresŭ alŭ catolicilorŭ“.

Se va pune dér în dietă la ordinea ḑilei şi cestiunea „autonomiei catolice“ şi organulŭ nemţescŭ alŭ partidei guvernamentale află de lipsă de a se ocupa pe largŭ cu acéstă cestiune.

Deórece aicĭ nu se tractéză despre ceva mai puţinŭ, decâtŭ de reînvierea congresului catolicŭ de tristă aducere aminte dela 1871, care pregătise unŭ atentatŭ din cele mai cutezătóre în contra independenţei bisericei române unite, este de interesŭ şi pentru noi Românii de a cunósce ideile, ce domnescŭ în tabĕra guvernamentală maghiară cu privire la acea cestiune.

Două suntŭ curentele, — ne spune numita fóiă, — ce se manifestă între catolicĭ.

Celŭ dintêiu curentŭ voiesce sĕ creeze autonomia curatŭ bisericéscă, fără intervenirea statului, şi numai în înţelegere cu regele apostolicŭ, ca patronŭ superiorŭ alŭ catolicilorŭ din Ungaria. Acéstă direcţiune în care stăruesce episcopulŭ Schlauch, se mulţămesce cu unŭ consiliu adminstrativŭ numitŭ de rege şi compusŭ din preoţĭ şi mirenĭ şi care sĕ se ocupe cu regularea dotaţiunei preoţescĭ, sperândŭ că din acestŭ organŭ centralŭ se va desvolta cu timpulŭ autonomia bisericei catolice.

Alŭ doilea curentŭ nisuesce de a asigura atâtŭ clerului mirénŭ, câtŭ şi laicilorŭ o influinţă însemnată în autonomia bisericéscă şi acésta pe basa unei representanţe alese, éră nu numite, compuse în proporţiă de două treimĭ mirenĭ şi o treime preoţĭ. Pentru o astfelŭ de autonomiă este, ḑice organulŭ guvernului, majoritatea covêrşitóre a catolicilorŭ Ungariei, de şi ei recunoscŭ, că de pildă, autonomia bisericei protestante séu a bisericei greco-orientale nu se potrivesce pentru biserica catolică.

Ḑiarulŭ „Pester Loyd“, căcĭ despre elŭ e vorba, mai susţine, că nu merge, ca biserica catolică sĕ fiă isolată de statŭ, cu care a statŭ în totdéuna în strênsă legătură şi că érăşĭ nu merge, ca drepturile monarchului ca patronŭ sĕ fiă ingustate. De aci 'şi esplică apoi iniţiativa ce au luat'o deputaţii guvernamentalĭ catolicĭ spre a cere dela guvernŭ, ca sĕ mijlocéscă întrunirea congresului catolicŭ.

Dorinţa acestorŭ deputaţĭ, spriginiţă şi de „Pester Lloyd“, este ca sĕ se reîncépă firulŭ mişcărei pentru autonomiă acolo, unde a fostŭ întreruptŭ la 1871.

Numita fóiă arată fasele, prin carĭ a trecutŭ acelŭ congresŭ, amintesce de importantele lui hotărîrĭ şi lucrări pentru organisaţiune cum este elaboratulŭ comisiunei de 27, care conţine 130 paragrafi şi este întitulatŭ „Proiectŭ de organisaţiune alŭ autonomiei bisericei latine şi greco-catolice a Ungariei“.

In fine pledéză organulŭ guvernului, ca sĕ se facă nouĕ alegerĭ pentru congresulŭ catolicŭ pe temeiulŭ statutului electoralŭ din anulŭ 1869 sancţionatŭ de Majestatea Sa.

Planulŭ guvernamentalilorŭ catolicĭ este dér, încâtŭ privesce maioritatea, de a reveni la proiectulŭ de organisare, care a fostŭ atentatŭ la viéţa bisericei române unite vrêndŭ a o contopi cu biserica catolică unguréscă. Se ridică dér din partea acésta unŭ periculŭ mare, la care atragemŭ atenţiunea tuturoru Românilorŭ de bine, ér în specialŭ a Românilorŭ uniţĭ, carĭ arŭ trebui sĕ iasă odată din letargia lorŭ, şi sĕ se opună de cu vreme energicŭ şi hotărîtŭ planurilorŭ de distrugere, ce le nutrescŭ contra bisericei lorŭ catolicii ungurĭ.

CRONICA POLITICA.

— 24 Februarie.

In şedinţa de ierĭ a dietei s'a începutŭ **desbaterea asupra budgetului ministeriului de culte.** Din incidentulŭ acesta ministrulŭ *Csáky* a făcutŭ insemnate enunciaţiunĭ cu privire la programulŭ politicŭ bisericescŭ alŭ guvernului. Intre multe altele ministrulŭ ḑise, că e neîntemeiată aserţiunea, că guvernulŭ ar fi procedatŭ în modŭ provocătorŭ în cestiunile acestea. Elŭ ḑise, că legile din 1848 despre recepţiunea şi egala îndreptăţire a confesiunilorŭ se potŭ realisa numai décă asupra celoro ce se ţinŭ de sfera agendelorŭ statului va dispune statulŭ, lăsândŭ confesiunilorŭ numai afacerile ce competŭ lorŭ. Ministrulŭ a doveditŭ, că nu ordinaţiunea din Februarie este pricina agitaţiunilorŭ. A cetitŭ apoi mai multe ordonanţe episcopescĭ prin carĭ preoţii suntŭ îndrumaţĭ a proceda conformŭ legilorŭ. Décă cu tóte acestea neliniştea nu va înceta, *atuncĭ guvernulŭ*, ḑise Csaky, *va introduce purtarea generală a matriculelorŭ de statŭ.* Statulŭ are şi dreptŭ a impune confesiunilorŭ purtarea *matriculelorŭ de statŭ.* Introducerea căsĕtoriei civile, ḑise ministrulŭ, este o necesitate neînlaturabilă şi este unŭ crasŭ neadevĕrŭ, când se vestesce de pe amvonŭ, că guvernulŭ, prin acestŭ proiectŭ, arŭ voi sĕ slăbéscă legătura conjugală, subminarea basei vieţii conjugale, orĭ profanarea sacramentului căsĕtoriei. Ministrulŭ sfîrşi ḑicêndŭ, că orĭ câtŭ va fi terfelită persóna sa, elŭ este convinsŭ, că în cele din urmă va învinge dreptatea şi libertatea. Mâne vomŭ publica mai pe largŭ vorbirea ministrului de culte.

*

Fóia vienesă „Neue Fr. Presse“ primesce din Agramŭ o scire telegrafică, în care se ḑice, că **oposiţia unită croată** a hotărîtŭ, sĕ **nu ia parte la congresulŭ naţionalităţilorŭ** din Ungaria, ce se va convoca la Sibiiu în Maiu anulŭ curentŭ. Decisiunea acésta a fostŭ împărtăşită comitetului compusŭ din diferiţĭ bărbaţĭ ai naţionalităţilorŭ, pe lângă adausulŭ, că oposiţia unită croată simpatiséză cu tendinţele naţionalităţilorŭ şi va lua parte la unŭ congresŭ, care se va compune din membrii *tuturorŭ* naţionalităţilorŭ din Ungaria *şi Austria*, care sĕ se ţină în Praga.

*

„Monitorulŭ“ rusescŭ publică **unŭ comunicatŭ** oficialŭ ḑicêndŭ, că guvernulŭ imperialŭ a avutŭ ocasiunea sĕ-şĭ arate avisulŭ asupra revoluţiunilorŭ ce se producŭ în Bulgaria şi asupra principiilorŭ de carĭ se inspiră guvernulŭ din Sofia dela venirea la putere a prinţului Ferdinand. Guvernanţii din Sofia au acum intenţiunea sĕ convóce o Sobraniă, pentru modificarea articulului 38 din constituţiunea dela Tĕrnova şi sĕ aducă astfelŭ o atingere religiunii ţĕrii. Guvernulŭ imperialŭ, cu tóte că e călĕuzitŭ de principii de neintervenţiune în afacerile interióre ale principatului, nu póte însĕ sĕ rĕmână spectatorŭ mutŭ înaintea acestei încercărĭ, care întêlnesce oposiţiunea energică a populaţiunii bulgare. Comunicatulŭ sfêrşesce astfelŭ: „Guver-

FOILETONULŬ „GAZ TRANS.“

Briganţii din Sonnino.

Nuvelă de Otto Rŏse.

(6) (Urmare.)

Prin o vĕgăună a munţilorŭ Volscicĭ, la marginea mocirlei pontinice 'şĭ face cale Amaseno în cursulŭ sĕu din văile stâncóse, pe carĭ le percurge spumegândŭ, pentru ca apoi pe şesŭ sĕ curgă linŭ. Undele sale plecicăescŭ sub stejarii, a căror coróne verḑĭ, închiḑêndŭ strîmtórea, abia permitŭ o vedere îngustă spre valea superióră. Acolo între stâncĭ şi cóste pleşuve se înălţau în adêncă singuritate, ca şi o mănăstire în Libanŭ, zidurile mănăstirii Fossanuova. Călĕtorulŭ, care vine dela şesŭ, la pólele munţilorŭ i se ridică mai tare pieptulŭ, care între miasmele mocirlelorŭ, îndrăsnea sĕ rĕsufle numai cu sfiélă; fîşăitulŭ frunḑelorŭ arborilorŭ, joculŭ valurilorŭ şi cântecculŭ pasĕrilorŭ 'lŭ salutau cu veseliă după o călĕtoriă prin monotonia şesului.

Şi Lidia simţea farmeculŭ schimbărei de scenă, când şeḑêndŭ la ţĕrmulŭ rîului Amaseno, schiţà aspectulŭ mănăstirei. Nu departe de ea zăcea lungitŭ la pămêntŭ Cesar, care horcăia cu pălăria pe faţă; asinii păsceau în iérbă. Profesorulŭ păşea de-alungulŭ apei repeţindŭ cu voce tare versurĭ din Eneida, carĭ istoriseau despre regele Metabus şi despre fuga sa peste Amasenus. Lidia asculta cuvintele latinescĭ, pe carĭ vêntulŭ i le aducea pe lângă fîşăitulŭ frunḑelorŭ şi murmurulŭ valurilorŭ. Visătóre 'şĭ lăsà pensula în josŭ, cu care desemnase numai cele dintêiu aquarelurĭ. Gândurile erau departe de tablou. Ea se gândea la Aurelian şi la posibila revedere în Neapole, Pompeji séu pe Capri. Călĕtoria prin ţinutulŭ întinsŭ şi monotonŭ o readuse la deplina consciinţă a iubirei ei. Dorulŭ şi grijile îi rodeau inima. Patru ḑile întregĭ străbătuse, dimpreună cu tatălŭ ei, mocirlele. Ii părù o eternitate.

Numai la începutŭ fù înlănţuită de frumseţea locului şi se desfătase în acéstă viéţă aventuriósă. Când, venindŭ din Nemi, ajunsese înălţimea muntelui Artemisio, privì estasiată ţinutulŭ fărmecătorŭ dela picióĭrele ei. Inaintea ei se desfăşura şesulŭ pontinicŭ. Cósta nu prea preţipişă era acoperită cu vii şi cu holde înverḑite. La o parte a muntelui se ridicau printre vîrfurile arborilorŭ turnurile din Veletri. Ochiulŭ putea privì tótă ţéra Volscilorŭ: la drépta pănă la mare pe délurile Anzio şi Astura, în zarea albastră, siluetele dinţate ale capului de Circe şi a insulelorŭ Ponzo; la stânga, culmile colţuróse ale munţilorŭ Volscicĭ, a cărorŭ cóste albe, încoronate de sate şi oraşe, se înşirau în formă de culise pănă când departe de Terracina faţa în faţă cu Cap Circe, se perdeau în orizontulŭ albastru; şi între munţĭ şi mare pădurĭ, în mijloculŭ cărora negura albă arăta loculŭ mocirlelorŭ.

Aceste tóte, luminate de sórele de diminéţă, făcură asupra Lidiei o impresiune de nedescrisŭ. La cuvintele fericitóre ale iubitului, se mai alătură majestatea sublimă a ţinutului, aerulŭ celŭ próspĕtŭ şi mişcarea veselă; inima ei era plină de bucuriă şi de speranţă. Şi acésta disposiţiune şĭ-o păstrà şi atuncĭ când călărì de-alungulŭ viei Appia spre Cisterne şi de acolo peste Campo morto spre anticulŭ Antium, unde profesorulŭ avea sĕ facă cercetărĭ. Totŭ priveliscĭ nouĕ fărmecau pe Lidia: bivolĭ leneşĭ în bălţĭ. turme de boi cu córne lungĭ, stave de cai vioi, carĭ se tăvăleau pe păşune séu se scăldau în apă pănă la burtă. Cele mai încântătóre vederĭ ale ţinutului, carĭ, deşi monotone şi melancolice, impuneau prin sublimitatea lorŭ, seduceau adese-orĭ pe Lidia sĕ-şĭ scótă mapa de schiţatŭ, şi când se odihneau sĕ-şĭ depună în trăsurĭ grabnice impresiunile ei.

La Astura se mărì încă interesulŭ călĕtoriei. Intr'o pădure străvechiă de stejarĭ şi carpenĭ, ulmĭ şi fagĭ, cresceau peste tufe, carĭ acopereau pămêntulŭ cu o bogată vegetaţiune, plante căţărătóre şi în unire cu corónele arborilorŭ ofereau şi în Martie o umbră désă. Călĕtorii dau peste arborĭ rĕsturnaţĭ de furtunĭ; icĭ colea eşiau din desişŭ şi porcĭ sĕlbaticĭ. Numai din câteva colibe rotunde cu coperişŭ de trestiă, eşia fumŭ

nulŭ imperialŭ îşĭ esprimă sincerile sale dorinţe, pentru-ca sentimentele ce se manifestă în clerulŭ şi printre patrioţii din Bulgaria, sĕ fiă unŭ avertismentŭ pentru toţĭ Bulgarii fără distincţiune de partidŭ şi sĕ depărteze pericolulŭ, ce ameninţă pe orĭ ce poporŭ, care se lapĕdă de sfintele tradiţiunĭ de mai multe secole. Guvernulŭ imperialŭ e convinsŭ, că revoluţiunea proiectată în vieţa intelectuală şi politică a principatului nu va da resultate favorabile şi că ea va avé consecinţe triste pentru viitorŭ, pentru că ea va aduce conflicte interióre şi adâncĭ neînţelegerĭ din punctŭ de vedere moralŭ“.

Autonomia catolică.

In conferenţa clubului liberalŭ dela 5 Martie n. s'a discutatŭ, afară de cestiunile pendente politice bisericescĭ, şi *cestiunea autonomiei catolice.*

După deschiderea conferenţei a luatŭ cuvêntulŭ *Kammerer* Ernö, care în espunerea sa a susţinutŭ, că înfiinţarea autonomiei catolice nu este numai unŭ interesŭ confesionalŭ, ci şi *publicŭ*. Aşterne dér următorulŭ proiectŭ de resoluţiune:

„Guvernulŭ se îndrumézǎ, ca în virtutea dreptului, ce i lŭ dă legea, sĕ céră dela Majestatea Sa, ca patronŭ supremŭ, ca pentru aducerea autonomiei catolice regnicolare, adunarea constituantă sĕ se convóce celŭ puţinŭ în decursulŭ anului“.

Franciscŭ *Fenyvesy* se alătură la dorinţa, ca sĕ se înfiinţeze într'o formă óre care autonomia catolică. Nu ţine însĕ de corectŭ, ca autonomia *regnicolară* sĕ se declare ca obligătóre, înainte de ce s'ar pronunţa universitatea catolică faţă de acésta; nicĭ nu ţine de corectŭ, ca sĕ se enunţe, dreptŭ unŭ felŭ de obligamentŭ, principiulŭ, că adunarea constituantă este de-a se convoca în decursulŭ anului. Face decĭ următórea propunere:

„Guvernulŭ sĕ îndrumézǎ, ca în cercŭlŭ sĕu legalŭ, sĕ róge pe Majestatea Sa, sĕ dea câtŭ mai curêndŭ concesiune pentru convocarea comisiunei organisatóre orĭ a adunărei în afacerea autonomiei catolice“.

Ministrulŭ *Csaky* declară, că elŭ a voitŭ totdéuna autonomia catolică; pentru acésta a şi făcutŭ paşii de lipsă, dér în urma piedecilorŭ întrevenite, încă nicĭ adĭ n'a primitŭ rĕspunsulŭ corului episcopescŭ catolicŭ. Inainte dér de-a întreprinde ceva în acéstă afacere, trebue sĕ aştepte acelŭ rĕspunsŭ. Declară apoi ministrulŭ Csaky, că nu-şĭ póte închipui autonomia decâtŭ pe *base representative*. Se alătură la proiectulŭ de resoluţiune alŭ lui Fenyvesy.

Tibad Antal doresce autonomia catolică, *din puntŭ de vedere alŭ statului maghiarŭ*. Apropiându-se elementulŭ laicŭ de clerŭ, autonomia va constitui unŭ factorŭ, care, eventualŭ, va puté sĕ respingă chiar amesteculŭ necompetentŭ alŭ Romei. Primesce proiectulŭ lui Fenyvesy.

Vorbi apoi *Weckerle*, care ḑise, că autonomia este o afacere propriă internă a catolicilorŭ, în care guvernulŭ nu se póte amesteca decâtŭ din punctŭ de vedere alŭ supraveghiărei statului. Incâtŭ însĕ e nevoiă de concesiune pré înaltă, este aplecatŭ a esopera acésta la dorinţa espresă a catolicilorŭ. Se alătură la dorinţa ministrului de culte, ca cuvêntulŭ „regnicolarŭ“ sĕ se omită şi fiind-că deslegarea cestiunei nu atêrnă numai dela guvernŭ, sĕ nu se fixeze unŭ timpŭ inclusivŭ.

Conferenţa a primitŭ proiectulŭ de resoluţiune alŭ lui Fenyvesy.

SCIRILE ḐILEI.

— 24 Februarie.

Marile manevre de tómnă ale armatei austro-ungare se vorŭ ţiné în împrejurimea localităţii *Steinamanger* la începutulŭ lunei lui Septemvre. La aceste manevre, la carĭ vorŭ opera două corpurĭ de armată, vorŭ lua parte monarchulŭ nostru, mareşalulŭ archiduce Albrecht, archiducii Rainer şi Wilhelm. După cum se svonesce va lua parte şi împĕratulŭ Germaniei, şi pentru acestŭ scopŭ în luna numită va sosi la Viena. Mareşalulŭ archiduce Albrecht a şi visitatŭ în anulŭ trecutŭ terenulŭ de manevre.

—x—

In interesulŭ surdo-muţilorŭ. Pe întregŭ teritoriulŭ Ungariei se află numai trei institute pentru crescerea, instruirea şi respective pentru *maghiarisarea* surdo-muţilorŭ. Numĕrulŭ acesta este cu totulŭ nesuficientŭ pentru marele contingentŭ alŭ surdo-muţilorŭ, deórece numai în Budapesta se află 3975 de surdo-muţĭ obligaţĭ la cercetarea şcólei, ér dintre aceştia abia 342 au putută fi internaţĭ în institute. In vederea acestorŭ neajunsurĭ, în Budapesta s'au făcutŭ paşĭ pentru înfiinţarea unei reuniunĭ, care va îngriji de crescerea surdo-muţilorŭ din capitală şi va stărui pentru înfiinţarea de asemenĭ reuniunĭ şi în alte comitate ale ţĕrei. Bine înţelesŭ, acestŭ scopŭ umanitarŭ încă îşĭ află limitele sale „patriotice“, căcĭ de-odată cu crescerea şi instruirea în ungeresce a surdo-muţilorŭ, se urmăresce şi maghiarisarea lorŭ.

—x—

Conferenţa sanitară, se va deschide la Dresda, în 11 Martie n. c. Preşedinte de onóre este ministru de statŭ Metzsch, care va saluta adunarea în sala oficiului de esterne. Până în 6 Martie s'au anunţatŭ 50 de membri.

—x—

Slavismulŭ şi ortodoxia. Dumineca, cu ocasiunea aniversării a 15 a a păcii dela San Stefano, preşedinţii societăţii slave de binefacere au visitatŭ pe contele *Ignatieff*, i-au remisŭ o adresă şi au pronunţatŭ discursurĭ de ocasiune. După „Novoie Vremja“, contele Ignatieff a rĕspunsŭ între altele, că legătura puternică, care unesce pe Ruşĭ cu ceilalţĭ Slavĭ, este ortodoxia.

—x—

Dividenda băncei naţionale din Bucuresci. După raportulŭ consiliului de administraţiune alŭ băncei naţionale, câştigulŭ brutŭ alŭ institutului pentru anulŭ 1892 este de 4,017,170 lei 70 banĭ, dintre carĭ cheltuielĭ 934,586 lei, aşa încâtŭ câştigulŭ curatŭ este de 3 082,586 lei 76 banĭ. Dividenda pentru fiă-care acţiune în valóre nominală de 500 lei pentru anulŭ 1892 este de 86 lei 70 banĭ

—x—

La afacerea Panama. Procesulŭ de mituire în afacerea Panama se începe astădĭ. Se vorbesce, că Carol Lesseps va chiăma, ca martorĭ, pe Clemenceau, Freycinet şi Floquet.

—x—

Regina Natalia, cum spune o depeşă din Belgradŭ, a informatŭ pe amicele sale, că are intenţiunea sĕ se ducă în Aprilie la Constantinopole, la Yalta şi pe urmă în România, la Sinaia, ca sĕ vadă pe dómna Catargiu.

Italienii despre Maghiarĭ.

Ḑiarulŭ *„Il Faro Romagnolo“*, organŭ politicŭ independentŭ din Rovenna, în numĕrulŭ sĕu 315 din 18 Februarie st. n. a. c., publică următorulŭ articulŭ, ca rĕspunsŭ la cele ce a scrisŭ „Pester Lloyd“ în contra pressei italiane:

Ḑiarele oficióse ale guvernului ungurescŭ, au credutŭ de cuviinţă sĕ profereze insolenţe împotriva pressei italiane şi acésta pentru motivulŭ fórte simplu, că dênsa nu póte trece cu vederea, ci protestézǎ energicŭ în contra odiósei politicĭ de maghiarisare, care domnesce suverană în ţĕrile de sub coróna Sf. Stefanŭ.

Acéstă detestabilă politică, apasă cu lanţurile sale de oţelŭ pe spatele Româniloră în deosebĭ — poporŭ generosŭ, cu care suntemŭ uniţĭ prin legăturĭ trainice de sânge, a cărorŭ lungĭ nenorocirĭ şi constanţă eroică faţă de apăsătorĭ, şi necontestatele servicii, ce au adusŭ civilisaţiunei, au captivatŭ simpatiile şi admiraţiunea întregei Europe.

O mică broşură cu titlulŭ: *„Cestiunea de Orientŭ şi Naţionalităţile“*, apărută de curêndŭ în Italia, şi în care se demonstră câtŭ de neomenosŭ lucrézǎ Maghiarii, oprimândŭ pe celelalte naţionalităţĭ şi menţinândŭ în ţéra lorŭ o agitaţiă totdéuna viuă, care nu póte fi decâtŭ fatală pentru viitorulŭ Ungariei însăşĭ şi a civilisaţiunei europene. Susmenţionata broşură produse o curată vijeliă în pressa capitalei ungare.

Injurăturile şi insultele ploau la adresa autorului acelei publicaţiunĭ. Acestŭ metodŭ de a combate este proba cea mai evidentă, că pressa maghiară nu are argumentare serióse şi convingetóre prin care sĕ pótă distruge acele observaţiunĭ ce le a căşunatŭ atâta furiă.

Astădĭ ne cade în mână unŭ numĕrŭ alŭ ḑiarului „Pester Lloyd“, organulŭ celŭ mai oficiosŭ posibilŭ alŭ maghiarismului guvernamentalŭ, în care cetimŭ o nouă *„charge à fond de train“* în contra ḑiaristicei italiane, pentru-că acéstă din urmă a comisŭ enormulŭ *delictŭ* de a se interesa de sórtea Româniloră din Transilvania şi din Ungaria şi că se pronunţă în favórea lorŭ.

Fóia susmenţionată scrie că „în pădurea pressei italiane“ se aude adesea-orĭ „cântecŭlŭ cucului iridentismului românŭ.“

Adaugă după aceea, cu o amărăciune vĕdită, că „iridentiştii românĭ“ au făcutŭ unŭ pactŭ de alianţă cu aceia din Italia şi trăncănesce contra acestora din urmă, carĭ susţinêndŭ causa Româniloră, facŭ actŭ de ingratitudine — după dênsulŭ — contra Maghiarilorŭ, carĭ au vĕrsatŭ sângele lorŭ pentru independenţa şi unitatea italiană. Ne face între altele şi unŭ gentilŭ complimentŭ ḑicêndŭ, că Italienii suntŭ o naţiune „puţinŭ obicĭnuită cu buna-cuviinţă politică.“ Şi după ce ne-a amintitŭ, că Italia este aliata Ungariei, ne previne, că Ungurii potŭ sĕ pretindă cu mare dreptate dela unŭ aliatŭ, ca dênsulŭ sĕ nu susţină tendinţele Româniloră, inimicii Maghiarilorŭ. Apoi e tare curiósă şi straniă afirmaţiunea, — nelipsită de ameninţărĭ — cu care organulŭ maghiarŭ încércă de a da prestigiu unorŭ atarĭ afirmaţiunĭ. Elŭ ḑice anume, că Italia va puté trăì în viitorŭ „fără Trento şi Trieste“, dér va fi perdută atuncea „când esistenţa Romei nu va fi asigurată.“

Ce privesce suferinţele poporului românŭ, ele nu esistă de locŭ după părerea lui „Pester Lloyd“ şi afirmaţiunile tendenţióse ale pressei italiane nu suntŭ — a uitatŭ sĕ o spună — decâtŭ pure calomnii şi minciună...

Credemŭ însĕ, că Românii din Transilvania şi din Ungaria au multe socotelĭ de regulatŭ cu domnii Maghiarĭ, socotelĭ cu multŭ mai marĭ decâtŭ acelea ce le a avutŭ Ungaria cu Austria.

Dér sĕ nu se ḑică, că cele sus-ḑise suntŭ nisce aserţiunĭ gratuite ale nóstre şi că Maghiarii cu Românii suntŭ consideraţĭ toţĭ egalĭ înaintea legei şi ca cetăţenĭ ai Ungariei şi că într'unŭ cuvêntŭ se bucură cu toţii de aceleaşĭ drepturĭ. Legile speciale electorale, asupra pressei (acestea suntŭ şi mai aspre), ce suntŭ în vigóre în Transilvania, nu suntŭ făcute pentru toţĭ cetăţenii din Ungaria, de sigurŭ nicĭ spre a favorisa pe Românĭ. Apoi de multŭ nu mai e unŭ secretŭ pentru nimenĭ, modulŭ de imparţialitate (?) cu care se aplică legile din partea Maghiarilorŭ, când este vorba de a lovi într'unŭ Românŭ.

Nu vomŭ mai arĕta aci, ce însemnézǎ faimósa şi aşa ḑisa lege a egalităţei naţionalităţilorŭ, care, cu tóte restricţiunile şi cu tóte clausele ce le cuprinde, nu e din contră decâtŭ o adevĕrată lege de dominaţiune.

De asemenea nu vomŭ menţiona renumitele reuniunĭ de cultură (Kulturegylet), nicĭ acele mii şi variate mijlóce de maghiarisare cu carĭ se atentézǎ la limba şi la sentimentulŭ naţionalŭ alŭ Româniloră, pentru-că ar trebui sĕ ne întindemŭ prea multŭ. E de ajunsŭ a spune că Românii din Transilvania au ajunsŭ nisce adevĕraţĭ iloţĭ; Maghiarii o sciu şi facŭ totŭ posibilulŭ ca în străinătate sĕ nu se scie adevĕrata stare de lucrurĭ.

Astfelŭ destinele statului Ungariei suntŭ hotărîte. Ea nu va puté sĕ trăéscă decâtŭ diferenţiându-se într'o confederaţiune liberă de popóre libere, căcĭ e o neghiobiă dusă până la extremŭ a încerca prin violenţă de a evita acéstă mare transformaţiune, care este pentru

---

albastru. Lidia puté sĕ-şĭ închipuéscă, că se afla când într'unŭ satŭ alŭ Hotentoţilorŭ, când într'o pădure străvechiă tropică.

Dér plăcerea călăritului prin aceste locurĭ sĕlbatice nu putŭ sĕ învingă temerea, care cuprinse pe încetulŭ inima tinerei fete. Infăţişarea sărăcăciósă şi palidă a poporaţiunei îi aduse aminte de periculŭlŭ aerului dintre mlaştine. Orĭ câtŭ de curagiosŭ suporta profesorulŭ strapatele, impintenatŭ de zelulŭ sĕu după studiu, totuşĭ încordările corporale, modulŭ neobicĭnuitŭ de vieţă şi mâncarea frugală, împreunate cu malaria, trebuiră sĕ-i sdruncine sănĕtatea. In Posta di Mesa, între mocirle, ce esală frigurĭ, observà Lidia o schimbare în înfăţişarea tatălui ei. Elŭ era monotonŭ şi tristŭ şi-şĭ perduse apetitulŭ sĕu bunŭ de mai înainte. Nóptea 'lŭ audea ea umblândŭ prin odaiă, fără ca sĕ pótă durmi, deşi închiriase singurele paturĭ ce le aveau ospătarulŭ şi ospĕtărésa. Diminéţa ruga ea pe tatălŭ ei sĕ părăséscă ţinutulŭ mocirlosŭ, dér elŭ persista, ḑicêndŭ, că va mai visita rîulŭ Amaseno şi apoi séra va părăsi mocirlele.

Acum Lidia şedea tristă şi pe gândurĭ la ţĕrmulŭ rîului. In locŭ de speranţe o cuprinse acum o melancoliă, pe care se încerca sĕ o depărteze. Ii era ca şi când o nenorocire ar pluti pe deasupra capului ei, ca şi când o fatalitate necunoscută ar călca pe urmele ei şi ar fi putută în celŭ mai de aprópe momentŭ sĕ risipéscă visurile ei de aurŭ despre o revedere cu Aurelianŭ.

Afară de aceea se ḑicea, că prin ţinuturile acele umblă hoţii, şi acéstă împrejurare mărea încă temerea Lidiei. Ce e dreptŭ, ea nu era din fire şovăitóre, dér era iritată nervosŭ prin grija faţă de tatălŭ ei şi aşa ea acum în orĭ ce păstorŭ, în orĭ ce călĕtorŭ, vedea unŭ tâlharŭ. Fantasia ei se mai mărì prin acea împrejurare, că acolo fiă-care călăreţŭ de óre-care importanţă, 'şĭ purta puşca cruciş peste şea, şi orĭ ce călĕtorŭ cu trăsura ţine pe ghenunchĭ arma cu cocoşulŭ trasŭ. Orĭ cine, când se apropia de vre-unŭ streinŭ, îşĭ lua puşca la ochĭ. Lidia nu se putea în de ajunsŭ minuna, că mica societate nearmată (căcĭ pistolulŭ tatălui dór nu puté fi numĕratŭ) trecea prin locurile aceste nesigure şi că până acum a scăpatŭ de a fi jefuită.

Ca şi când ar fi voitŭ sĕ şĭ asigure averea ei, puse repede mâna în sînŭ unde era pungăliţa, în care se aflau mai multe monede de aurŭ pentru casurĭ necesare. Apoi privi cu sfieală împrejurŭ.

Ţinutulŭ părea cu totulŭ părăsitŭ; chiar şi mănăstirea îndepărtată zăcea fără vieţă ca şi unŭ castelŭ fărmecatŭ în pustiă. Dér nu! — de marginea podului de pétră se rĕḑimau doi bărbaţĭ a cărorŭ puscĭ, ca de regulă, erau ridicate ameninţătorŭ. O tremurătură nervósă trecŭ prin corpulŭ fetei. Ea se uità după tatălŭ ei; apoi, când privì érăşĭ spre punte şi nu mai ḑări pe cei doi ómenĭ, credŭ că s'a înşelatŭ în urma fantasiei ei iritate. In curêndŭ însĕ o cuprinse téma pentru tatălŭ ei, pe care'lŭ perduse din vedere. Ea sărì repede în picióre ca sĕ-lŭ caute.

(Va urma.)

statulŭ Ungariei — o repetămŭ — singura condițiune de viéță și de prosperitate.

Românii nu suntŭ inimicĭ Maghiarilorŭ, după cum afirmă „Pester Lloyd“, dér suntŭ antagoniștii lorŭ naturalĭ, deóre-ce voescŭ ca sĕ fiă respectată religiunea, limba și naționalitatea lorŭ. Și în acéstă luptă, tradițiunea afecțiunilorŭ italice și acea a simpatiilorŭ sale, nu póte fi îndreptată cătră apĕrătorii ei, cătră cei apĕsațĭ. Póte sĕ invoce „Pester Lloyd“ câtŭ o pofti exigențele unei alianțe antipatice la care ne-a constrînsŭ tristele și neevitabilele necesitățĭ ale politicei. Aceste considerațiunĭ totușĭ nu ne vorŭ împedeca de a glăsui adevĕrulŭ nicĭ nu ne va face sĕ tăcemŭ, înăbușindŭ în noi impulsulŭ ascunsŭ dér atotputernicŭ alŭ sângelui, care impulsŭ, împreună cu sentimentele cele mai vii de iubire și de solidaritate, îlŭ trimitemŭ cătră valorosii și nenorociții noștri frațĭ din Dacia-Traiană, din Carpațĭ și de lângă Dunărea albastră.

Acelașĭ impulsŭ de care vorbimŭ ne va călĕuzi într'o ḑi la redobêndirea Trentului și a Triestului, orĭ-câtŭ arŭ flecări fóia maghiară, că vomŭ puté trăi și fără elŭ, și noi nu vomŭ permite nicĭ unei națiunĭ străine de a atenta la posesiunea capitalei Roma.

Sĕ fiă decĭ în pace domnii Maghiarĭ, ca ferocea lorŭ politică în contra naționalitățilorŭ, nu póte fi bine vĕḑută în Italia, cum nu e aprobată orĭ simpatică, nicĭ în Francia, nicĭ în Anglia, nicĭ în Germania, nicĭ în vre-o altă țéră civilisată. Mai bine arŭ face o colecțiune prețiósă pentru dênșii de avertismentele ce primescŭ din tóte părțile, pentru a se retrage câtŭ mai e timpŭ dintr'o cale, care nu póte duce statulŭ lorŭ decâtŭ la o ruină sigură.

Sesiunea de primăvéră a Academiei române.

Erĭ, Marțĭ în 23 Febr. st. v., s'a deschisŭ sesiunea de primăvéră a Academiei Române. Președintele d lŭ Ion *Ghica*, fiindŭ încă bolnavŭ, a fostŭ învitatŭ d. Iacobŭ *Negruzzi*, vice-președinte, sĕ presideze.

Raportulŭ d-lui D. *Sturdza*, secretarul-generalŭ, asupra mersului și activității Academiei pe anulŭ 1892 arată pierderile ce a încercatŭ Academia în cursulŭ acestui anŭ prin mórtea academicianilorŭ G. Cobălcescu, episcopulŭ Melchisedecŭ și G. Sionŭ, precum și a d-lui Felix Bamberg, membru corespondentŭ în secțiunea istorică.

Actualmente suntŭ vacante 5 locurĭ de academicianĭ și anume: 2 în secțiunea literară (V. Alexandri și G. Sionŭ), 2 în secțiunea istorică (M. Kogălniceanu și episcopulŭ Melchisedec) și unulŭ în secțiunea sciințifică (Gr. Cobălcescu).

In sesiunea acésta Academia are a acorda 2 premii pentru opere publicate și 3 pentru lucrărĭ presentate în manuscriptŭ asupra unorŭ subiecte puse la concursŭ.

La concursulŭ *marelui premiu Năsturelŭ*, de 12,000 lei s'au presentatŭ următórele publicațiunĭ:

Căpitanŭ Dymolescu, arta în comandamentŭ, desarmare și idealulŭ armatei române; *M. Gaster*, chrestomație română; *Th. P. Jerebie*, funcționarii; *G. G. Tocilescu*, cursŭ de procedură civilă; *Ionŭ Slavicĭ*, novele și *A. D Xenopolŭ*, Istoria Românilorŭ 5 volume.

In cursulŭ *premiului statului Eliade Rădulescu, de 5000 lei*, s'au presentatŭ următórele lucrărĭ:

Th. Alexi, Parnasulŭ românŭ; *G. T. Avinianu*, tratatŭ de espropriațiune; *I. Bogdanŭ*, vechile cronicĭ moldovenescĭ până la Urechie; *dela Vrancea*, parasiții; *Bonifaciu Florescu*, ritmurĭ și rime; *lt.-colonelŭ P. V. Năsturelŭ*, stema României; *N. Petrașcu*, Mihai Eminescu; *D. I. Popilianŭ*, dicționarŭ latin-românŭ; *L. Șaineanu*, istoria filologiei române; *D. Stăncescu*, basme culese din gura poporului.

Pentru premiele *G. Sanŭ Marinŭ*, (1500 lei) și *Neuschotz*, (1500 lei) nu s'a presentatŭ nicĭ o lucrare.

La concursulŭ *premiului Statului Lazarŭ*, de 5000 lei, s'a presentatŭ o lucrare cu devisa: *„Incetulŭ cu incetulŭ se face oțetulŭ. Cu timpulŭ agurida se face miere.“*

D. D. Sturdza a făcutŭ o dare de sémă și asupra stării bibliotecii și a colecțiunilorŭ.

Biblioteca Academiei, care este condusă de d. profesorŭ I. Bianu, are actualmente 60.000 volume, 2000 manuscripte și peste 30.000 documente istorice. Biblioteca este pusă la disposițiunea publicului 10 óre pe ḑi fără întrerupere.

Apelŭ,

cătră toțĭ iubitorii culturii naționale.

In comuna nóstră gr. cat Periceiu, în Sĕlagiu, conformŭ legei școlare, se pretinde, ca în primăvéra viitóre sĕ ne edificămŭ o școlă nouă confesională — find-că cea vechiă se ruinéză, — căcĭ la din contră suntemŭ amenințațĭ cu perderea școlei confesionale și caracterulŭ ei naționalŭ, deóre ce în comună avemŭ două școle de statŭ, una pentru fete și alta pentru băiețĭ. — Sĕ fimŭ înțelesĭ, că între noi se află 1200 suflete reformațĭ și Evrei, și se póte pe ușorŭ întêmpla sĕ ne perdemŭ școla, décă nu vomŭ fi în stare a ne zidi alta, după cum pretinde legea, pentru unŭ numĕrŭ de 120 copii, ce-i avemŭ scrișĭ la școla confesională.

Starea materială a poporului românŭ din astă comună însĕ e atâtŭ de slabă, încâtŭ, fără de ajutorŭ, nicĭ la unŭ casŭ poporului nu-i concede a solvi suma de 2000 fl., ce se recere pentru edificarea școlei nouĕ, de o parte, pentru-că numai acuma s'a finitŭ cu edificarea unei bisericĭ nouĕ în prețŭ de 8 mii fl., ér de alta, pentru-că în acestŭ anŭ s'a reparatŭ casa parochială și tóte superdificatele parochiale, și așa putemŭ ḑice: că de 5 anĭ încóce, de pe poporulŭ românŭ din astă comună s'au scosŭ numai prin repartiția 10 mii fl. Dreptŭ acea:

Iubițilorŭ frațĭ Românĭ! Prin cuprinsulŭ acestorŭ șire, apelămŭ la ajutorulŭ vostru alŭ tuturorŭ plugarilorŭ dela sate și orașe, alŭ inteligențilorŭ și întregului clerŭ românŭ, unde numai va străbate acestŭ apelŭ, ca sĕ bine-voițĭ a sări în ajutorulŭ nostru cu câtŭ de puținŭ, căcĭ numai iubirea vóstră cea frățéscă, caritatea creștinéscă și sprijinulŭ naționalŭ ne potŭ mântui de periculului, ce ne amenință școla și pe fiiĭ noștri.

Nu credemŭ însĕ, că se va afla sufletŭ de Românŭ, căruia sĕ nu-i zacă la inimă o astfelŭ de causă națională, unde e întrebare de 120 de copii de Românŭ, că óre sĕ mai fiă ei, orĭ ba, crescuțĭ în școla lorŭ confesională și în acelașĭ spiritŭ românescŭ, cum au fostŭ până aci!

Chiar din acestŭ motivŭ avemŭ speranță, că fruntașii noștri inteligențĭ, on. preoțĭ, învĕțătorĭ și alțĭ cărturarĭ dela sate și orașe, vorŭ deschide colecte în favorulŭ edificării școlei nóstre și-i rugămŭ pe toțĭ, ca colectele, atâtŭ în naturalie, prefăcêndu-se în banĭ, câtŭ și banii incurșĭ sĕ se trimită la adresa on. Redacțiunĭ a acestui prețuitŭ ḑiarŭ, de unde contribuirile marinimóse se vorŭ chita pe cale ḑiaristică.

Din ședința senatului școlarŭ:

Periceiu, Făurarŭ 1893.

Alesandru Sima, preotŭ localŭ și preș. sen. școl.	*Vasiliu Olteanŭ*, învĕțătorulŭ școl. conf. și not. școl.

Flore Stefanŭ, curatorŭ școlarŭ.

N.B. Acestŭ apelŭ se recomandă aprețiărei și îmbrățișărei călduróse a Onoratului publicŭ românŭ iubitorŭ de cultura poporală română.

Alimpiu Barboloviciu,
vicarŭ for. g. c. episcopescŭ alŭ Silvaniei.

Mulțămită publică.

(Urmare.)

Cu lista nr. 84 colect. d-lŭ I. *Drăganŭ* preotŭ în Băița: George Drăganŭ 2 fl Lazarŭ Perianŭ 2 fl. Demetriu Moldovanŭ 1 fl. Nic. Pĕcurariu 1 fl. Nic. Popŭ 1 fl. Simeonŭ Bacilla 1 fl. Ilie Cosma 1 fl. George Bardoși 1 fl. Suma 10 fl.

Cu lista nr. 62, colect. d-lŭ Dr. *Gavrilŭ Cosma* cand. adv. în Beiușŭ. Vas. Ignatŭ adv. 2 fl. Const. Boițiŭ adv. 2 fl. Ioanŭ Buteanŭ dir. gimn. 1 fl. Aug. Antalŭ protopresb. 2 fl. Ambrosiu Kretz adv. 1 fl. Teodorŭ Buleu prof. 2 fl. Maria Valtnerŭ 1 fl. Dr. Georgiu Murĕșanŭ medicŭ 2 fl. Ilariu Crișanŭ 50 cr., Dr. Gavrilŭ Cosma cand. adv. 1 fl. Summa: 14 fl. 50 cr.

Cu lista nr. 82, colect. d-ra *Elena Serbŭ* în Chitichazŭ: Aurelŭ Popovicĭ 50 cr., A. Horvath 50 cr., Giulanulŭ 50 cr., G. Lazarŭ 1 fl. Odorșanulŭ 50 cr. Dimitrie Ardelénŭ 2 fl. Vas. Beleșŭ 1 fl. Alesiu Popovicĭ 50 cr., Ioanŭ Cacinea 1 fl. Dr. Vesa 1 fl. V. Mangra 1 fl. Gabriă Codrénŭ 1 fl. Const. Brădénŭ 20 cr., Elena Serbŭ 1 fl. 30 cr. Suma 12 fl.

Cu lista nr. 7, colect. d-lŭ *Oct. Popescu* stud. jur. în Toplița română: Gregoriu Popescu 1 fl. Aurelia Popescu 2 fl. Georgiu Maiorŭ 1 fl. George Popescu 1 fl. Petru Sbârcea 1 fl. Lupu Marcu 50 cr., Simionŭ Ciuca 1 fl. Suma 7 fl. 50 cr.

Lista nr. 97 colect. d-lŭ Nic. Ciaclenŭ medicŭ în Pecica 5 fl.

Lista nr. 3. colect. d-lŭ *Vasile Maiorŭ* stud. med. în Chimitelnicŭ: T. Hărșanŭ preotŭ 1 fl. I. Catona propr. 1 fl. V. Catona propr. 1 fl. C. Catona 1 fl. Vas. Curta propr. 1 fl. Vas. Popŭ preotŭ 1 fl. Al. Câmpianŭ propr. 1 fl. Carolina Popŭ 1 fl. Aurelia Maiorŭ 1 fl. Suma 9 fl.

Lista nr. 2. colect. d-lŭ *Ioanŭ Kéri* stud. filos. în Oradea-mare: S. P. S. D-lŭ Episcopŭ Pavelŭ 5 fl. I. Kövári prepositŭ 2 fl. N. N. 1 fl. Paulŭ Vela 3 fl. Pál Gábor 1 fl. Dr. Ios. Rednicŭ 1 fl. X 50 cr., Aug. Popŭ 1 fl. Aug. Antalŭ 1 fl. Al. Popŭ 50 cr., Kummer Basista 1 fl. F. B. 50 cr., I. Cosma 50 cr., Cutare 1 fl. N. N. 50 cr., Lauranŭ canonicŭ 2 fl. N. N. 50 cr. Suma: 22 fl.

Cu lista nr. 103. colect. d-lŭ *Dr. Pompeiu Germanŭ*, medicŭ în Dobra: Romulŭ de Crainicŭ protopopŭ 2 fl. Iosifŭ Petrovicĭ 1 fl. Ios. Criste 1 fl. P. Olariu 1 fl. Nic. Herbai 1 fl. Sim. Pascu 1 fl. I. Germanŭ 1 fl. A. Lesnicanŭ 1 fl. Dr. Germanŭ medicŭ 2 fl. Nic. Gostaia 1 fl. Ioanŭ de Herbai 1 fl. I. Serbŭ 1 fl. P. Popovicĭ 1 fl. Suma 15 fl.

Lista nr. 124, colect. d-ra *Aurelia Serbŭ* în Pilulŭ-mare: Aurelia Serbŭ 2 fl. Odvoșanulŭ 50 cr., Nădăbanulŭ 50 cr., Mironŭ Cătană 1 fl. Chitighăzanulŭ 1 fl. Ioanŭ Căciula 1 fl. St. Capra 50 cr. N. N. 50 cr., V. Mangra 1 fl., Nedescifrabilŭ 50 cr., d-to 50 cr., Alesiu Popovicĭ 50 cr., Vasiliu Beleșŭ 1 fl. Suma 11 fl.

Lista nr. 1., colect. *Ioanŭ Gețe* jur. în Sibiu; Dr. G. Popŭ adv. (Zĕlau) 1 fl., Mihailŭ Popŭ 1 fl., Al. Costea protopopŭ 4 fl., G. Dobra 1 fl., I. Popŭ 2 fl., I. Popŭ not. cerc. unŭ fl., Vas. Fonca 1 fl., Al. Cadarŭ preotŭ 1 fl., V. Mica propr. 3 fl., I. Ternovanŭ not. cerc. 1 fl., M. Borbély medic 2 fl., V. Gețe protopopŭ 2 fl. Suma 20 fl.

Lista nr. 10, colect. d lŭ. *Leonŭ Parasca*, medicinistŭ în Borgo-Josenĭ: N. N. 1 fl., N. N. 1 fl., Mih. Rednicŭ 50 cr., Pavelŭ Luncanŭ 50 cr., Iacobŭ Onea 50 cr., Nedescifrabilŭ 1 fl., Vrășmașŭ 50 cr., Catarina Cadarŭ 1 fl., I. Boșga 50 cr., Dr. N. Hanganuțŭ medicŭ 2 fl., S. Pahone 50 cr., I. Dolorga preotŭ 1 fl. Suma 10 fl.

Lista nr. 24., colect. D na *Lucreția Dr. A. Olariu* în Deva: Lucreția Costa Olariu 2 fl., N. N. 50 cr., Dr. V. Moțu 1 fl., Aug. A. Nicóra 1 fl. Suma 4 fl. 50 cr.

Lista nr. 113., colect. d-ra *Lucia Cosma* în Sibiiu: P. S. S. D lŭ Mironŭ Romanulŭ, metrop. 5 fl. Il. S. Dr. Ilarionŭ Pușcariu, archim. 2 fl., „Albina“ 20. fl., Ios. Șuluțiu cons. reg. 5 fl., Dr. Oct. Rusu adv. 3 fl., Il. Nicanorŭ Frateșŭ protosincelŭ 5 fl., Onoriu Tilea ing. 2 fl., Al. Lebu propr. m. 5 fl., Ioanŭ Ghibu protop. 2 fl., Const. de Colbasi (Spring) 2 fl., Leontinŭ Simonescu secr. metr. 3 fl., Ioanŭ de Preda adv. 2 fl., Severŭ de Colbasi 1 fl., Traianŭ Mețianu protopresb. (Zêrnescĭ) 3 fl., Dr. N. Șerbanŭ deputatŭ 5 fl., I. Broju 1 fl., C. Aiserŭ 1 fl., Dr. Remus Roșca secr. cons. 1 fl., Bunea 1 fl., I. Lissai compt. 1 fl., N. N. 50 cr., D. Rațiu 1 fl., Dr. N. Vecerdea adv. 1 fl., I. Popescu 1 fl., N. St. Șuluțiu 1 fl., I. Vătășanŭ 1 fl., R. Ardelea 50 cr., Dr. Marciacŭ 50 cr., Pantaleonŭ Lucuța căp. c. r. pens. 1 fl. Dr. Diaconovicĭ 2 fl. 50 cr., Isaia Popa, preotŭ 1 fl., Mateiu Voileanŭ ases. cons. 1 fl., Fl. Sterca Șuluțiu (Vidraseu) 2 fl., Silv. Moldovanŭ redact. 1 fl., R. Petricŭ cassar. 1 fl., Nic. Hențu not. (Seliște) 3 fl., Parteniu Cosma dir. „Albinei“ 4 fl. Suma 93 fl.

(Continuarea publicărei listelorŭ va urma.)

Clușiu, 28 Februarie n. 1893.

Romulŭ Poppŭ, cassarŭ.	**Ioanŭ Neamțu**, controlorŭ.

DIVERSE.

Maxime. Traficulŭ onórei nu înbogățesce *Vauvenargues.* — Onórea e respectulŭ de sine însușĭ și de frumseța vieței sale, dusŭ până la pasiune. Onórea e pudórea bărbătéscă *Alfred de Vigny.*—. Am fostŭ necesitatŭ a fi *ceva* ne putêndŭ păré nimicŭ. *Iosef Leurinsky.* —. Redusŭ la sine însușĭ spiritulŭ criticŭ nu e nicĭ unŭ deșteptătorŭ de idei, nicĭ unŭ stimulatorŭ de lucrurĭ marĭ; dér fără elŭ totulŭ e caducŭ, elŭ are totŭ-déuna cuvêntulŭ din urmă. *Pasteur.* — Posițiunea îndoiesce puterile, sângele rece le reguléză și asigură întrebuințarea lorŭ. *M. G. Valtour.* — Nimicŭ nu e atâtŭ de abilŭ, ca o conduită corectă. *M-me de Maintenon.* — Cine vré sĕ facă avere în unŭ singurŭ anŭ merită sĕ fiă spênḑuratŭ înainte cu șése lunĭ. *Prov. italianŭ.* — Succesulŭ e câte-odată cu multŭ mai fatalŭ pentru coalițiunĭ decâtŭ nesuccesulŭ *G. Boissier.* Suntŭ trei ordine de spirite: acelea ce ințelegŭ unŭ lucru prin sine însușĭ; acelea ce'lŭ înțelegŭ décă li'lŭ demonstră alții; acelea, în fine, carĭ nu înțelegŭ nicĭ prin sine, nicĭ décă li'lŭ esplică alții. *Machiavel.* — Cumpĕna — balanța — e imaginea lumei marĭ: aci se póte vedé tava gólă urcându-se, ér cea îngreunată descinḑêndŭ. *Lessing.* — Amorulŭ e unŭ visŭ fără somnŭ, ér căsĕtoria unŭ somnŭ fără visŭ. *Jul. Weiss.* — Rĕutatea ómenilorŭ nu póte fi învinsă nicĭ prin timpŭ, nicĭ îndulcită prin vre-o binefacere. *Machiavel.* — La nascerea unui poporŭ sacrificarea unui omŭ póte ajuta ceva, însĕ când acestŭ poporŭ a îmbĕtrânitŭ, prăpastia lui Curtius nu se închide decâtŭ peste poporulŭ întregŭ. *Uergniaud.* — Istoria nu e utilă pentru că cetimŭ în ea trecutulŭ, ci pentru că cetimŭ în ea viitorulŭ *I. B. Say.* — Care e celŭ mai grobianŭ, observi îndată, asemenea și pe celŭ mai delicatŭ; care e celŭ mai cuminte se va arăta mai curêdŭ séu mai târḑiu, care e celŭ mai onestŭ se va dovedi aḑĭ séu mâne; care e celŭ mai nobilŭ remâne adesea ascunsŭ o viață întrégă. —E mai ușorŭ a ține ḑece cuvêntărĭ, decâtŭ cuvêntulŭ datŭ.— Indispensabilŭ e cineva numai la înmormêntarea sa. Incăpățînarea e energia prostiei. Omulŭ sĕ desparte mai lesne de o fericire visată, decâtŭ de una reală. Unŭ înțeleptŭ și unŭ nebunŭ se înțelegŭ mai lesne decâtŭ doi înțelepțĭ. *G.* —.

Culese și traduse de *Camilŭ B...*

Proprietarŭ **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Gregoriu Maiorŭ.**

Cursulŭ la bursa din Viena

din 6 Februarie st. n. 1893.

Renta de aurŭ 4%	115.85
Renta de hârtiă 5%	—.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare aurŭ	123.—
dto argintŭ	101.90
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (prima emisune	120.20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	—.—
Bonurĭ croato-slavone	—.—
Bonurĭ rurale-ungare	95.75
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	97 50
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	152 75
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	145.—
Renta de argintŭ austriacă	99.—
Renta de hârtiă austriacă	98.75
Renta de aurŭ austriacă	117.40
Losurĭ din 1860	148 50
Acţiunile băncei austro-ungare	993.—
Acţiunile băncei de creditŭ austr	403 —
Acţiunile băncei de creditŭ ungar.	341.30
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.68
Napoleon-d'orĭ	9.62½
Mărcĭ 100 împ. germane	59.25½
Londra 10 Livres sterlinge	121.15

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 8 Februarie st. n. 1893.

Bancnote românescĭ	Cump.	9 53	Vend.	9 55
Argintŭ românescŭ	„	9 47	„	9.48
Napoleon-d'orĭ	„	9.60	„	9.64
Lire turcescĭ	„	—.—	„	—.—
Seris. fonc. „Albina" 6%		—.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	—.—	„	—.—
Imperialĭ		—.—		

Casă de vêndare.

Casa Nr. 4 de sub şirulŭ cetăţuie,

cu o grădină mare, este de vêndare.

Priveliştea cea mai frumósă spre oraşŭ şi giurŭ.

Informaţiunĭ: Strada lungă Nr. 22 etagiu I.

49,3—3.

Anunciurĭ

(inserţiuni şi reclame)

Suntŭ a se adresa subscrisei administraţiunĭ. In casulŭ publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădĕmêntŭ, care cresce cu câtŭ publicarea se fece mai de multe-orĭ.

Administraţiunea „GAZETEI TRANSILVANIEI."

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei" à 5 cr. se potŭ cumpĕra în librăria **Nicolae Ciurcu**, şi în tutungeria **I. Gross.**

Membru în juriu la Budapesta 1885.

1888 Cinci biserici medalia de aur. 1890 Viena medalia de argint.

1891 Timişóra diploma de onóre. 1891 Komarom diploma de onóre.

Pentru sesonulŭ de primăvară!

Avem onórea a recomanda P. T. publicŭ

fabricatele nóstre proprii

de **lână curată** precum stofe pentru **rocurĭ, pantalonĭ, pardesiurĭ,** în **cheviot** şi **cheviot-kamgarn.** Atragemŭ cu deosebire atenţiunea asupra stofei **Kamgarncheviot,** care póte concura cu fabricatele **englesescĭ.**

Ca ceva **N O U** recomăndămŭ stofele nóstre **VICUNALODEN,** carĭ suntŭ **moi** şi **elastice,** şi figurézâ ca nouveauté în colecţiile de mustre englesescĭ.

Cheviot de vară metru dela 2 fl. 60 cr. în sus.

Postavuri pentru oficerĭ şi alte uniforme, pledurĭ de bărbaţi, garantate de lână curată, cu preţurile fabricei.

Pentru cercetare numerósă ne rugămŭ

WILH. SCHERG & C-ie.

53, 1—6. **Braşovŭ.**

Numai fabricatulŭ propriu, pentru care garantămŭ.

MOSTRE atrăgetóre pentru muşterii privaţĭ gratis şi franco. Caete cu mostre, cum nu saŭ mai vedutŭ până acum pentru **croitorĭ** nefrancate.

Eu nu dau **rabat** de 2½ séu 3½ fl. pe metru, nicĭ cadourĭ croitorilorŭ, cum face concurenţa, ci amŭ numai preţurĭ fixe netto pe metru pentru ca fiecare muşteriu sĕ cumpere bunŭ şi eftinŭ. Poftiţĭ a vi se presenta numai caetele mele cu mustre. Totodată avertidesŭ a Vĕ pădi de anunţurĭ ale concurenţei pentru ieftinătate.

Stofe pentru îmbrăcăminte.

Peruvien şi **Dosking** pentru onoratulŭ clerŭ stofe prescrise pentru uniformele funcţionarilorŭ c. r., asemenea pentru veteranĭ, pompierĭ, gimnasticĭ, livrée-urĭ, postavurĭ pentru biliarde şi mese de jocŭ, loden obicĭnuitŭ şi impermeabilŭ pentru rocurĭ de vênătóre, stofe de spălatŭ, pledurĭ de voiagiu dela **fl. 4—14** etc.

Cine voiesce a cumpĕra **postavurĭ eftine, solide, trainice, din lână curată,** ér nu sdrenţe eftine şi nu preţuescŭ nicĭ câtŭ cusutulŭ croitoriului, sĕ se adreseze la

Joh. Stikarofsky în Brünn. (Manchesteru austriei.)

Depositŭ permanentŭ de postavurĭ peste ½ milióne florinĭ.

Pentru a putea apreţia marimea şi eficacitatea stabilimentului, declarŭ că firma mea intreţine esportulŭ celŭ mai mare de **postavŭ din Europa fabricaţie de Kamgarn,** mănunţişurĭ pentru croitorie şi o mare legatorie de mustre.

Spre a ve convinge despre tóte aceste invitŭ pe On. publicŭ a visita localurile spaţióse a stabilimentului de vêndare unde suntŭ ocupate 150 persone.

Trimiterea numai cu Ramburse.

Corespondenta în limba germană, boemă, maghiară, polonă, italiană, francesă şi englesă. 40,5—24.

Fabrica de Portland-Cement din Braşovŭ.

Recomandă escelentulŭ

Portland-Cement

cu preţurĭ eftine, care se póte transporta dela orĭ şi care staţiă a Căilorŭ ferate.

Depourĭ la

I. L. & A. Hesshaimer.
R. Schmidt & C.

54. 1—10. **Braşovŭ.**

„ARDELEANA"

institutŭ de creditŭ şi de economiĭ, societate pe acţii în Orĕştie.

Contulŭ Bilanţului.

ACTIVE.		fl.	cr.
Cassa în numĕrarŭ		14.342	60
Efecte publice		10.220	—
Efectele fondului de pensiune		3.092	61
Împrumuturĭ pe cambii cu giranţĭ		374.377	86
Împrumuturĭ pe cambii cu acoperire hipotecară		151.834	—
Împrumuturĭ pe hipotece		124.010	50
Împrumuturĭ pe obligaţiunĭ cu cavenţii		122.526	75
Împrumuturĭ pe efecte publice		1.253	—
Credite de cont-curentŭ		4.381	16
Casa institutului		17.000	—
Mobiliar	755 fl. 62 cr.		
după amortisare de 10%	75 „ 56 „	680	06
Diverse conturĭ debitóre		2.006	66
		825.725	20

PASIVE.	fl.	cr.
Capitalŭ socialŭ:		
1.500 acţii à fl. 50	75.000	—
Fondulŭ de reservă	28.588	21
Fondulŭ de pensiune	3.096	11
Depunerĭ spre fructificare	506.981	53
Cambii reescomptate	187.564	—
Dividende neridicate	25	—
Interese anticipate pro 1893	5.461	65
Diverse conturĭ creditóre	2.066	43
Profitŭ curatŭ	16.941	97
	825.725	20

Orĕştie, la 31 Decemvre 1892 st. n.

Iosifŭ de Orbonaşŭ m. p., membru în direcţiune. *Dr. Ştefanŭ Erdélyi* m. p., membru în direcţiune. *Dr. Ioanŭ Mihu* m. p., directorŭ executivŭ. *Aurelŭ Popovicĭ-Barcianu* m. p., prim comptabilŭ.

Subsemnatulŭ comitetŭ am examinatŭ bilanţulŭ presentŭ, şi confrontându-lŭ cu registrele principale şi auxiliare ale societăţii ţinute în buna regulă, l-amŭ găsitŭ în consonanţă cu aceleaşĭ şi exact.

Orĕştie, la 6 Martie 1893 st. n.

Comitetulŭ de supraveghiare:

Nicolau Vladŭ m. p. *Nicolau Popoviciu* m. p. *Danilŭ Davidŭ* m. p.

Tipografia A. MUREŞIANU.